

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

před 80 lety se změnila druhá světová válka. Je to pro nás velmi důležitá informace. I když jsme se narodili po válce (nebo dlouho po válce), byla porážka nacistů podstatná pro naši budoucnost. Dne 6. 6. 1944 zaútočily britské, americké a kanadské armády na francouzskou Normandii, okupovanou (jako celou Francii) německými nacisty. Byl to D-Day. Němci nevěděli, že útok bude na Normandii. Britové předstírali, že budou útočit na Pas-de-Calais, tedy úžinu u Calais. Německá armáda se tam shromáždila, byly tam čtyři pancéřové divize. Německé ponorky ostřelovaly a někdy potápěly britské a americké lodě. Němci také ztratili značnou část letectva, netroufali si už letět a bombardovat Británii, a tak nezjistili, že armáda se shromažďuje u Southamptonu. Věřili, že útok bude proveden na Calais. Ale nebyl, byla to léčka na nacisty a útok byl proveden na Normandii. Armádě velel americký generál Dwight Eisenhower – poz-

ději po válce americký prezident (1953–1961). Britové, Američané a Kanadané propluli na lodích z Anglie do Normandie. Britové útočili na pláže Sword, Juno a Gold, Američané na pláž Utah a Omaha. Armády se vylodily a postupovaly, jen na pláži Omaha byla silná německá obrana. Během prvního dne se tam vylodilo 155 000 vojáků. Němci měli těžší a kvalitnější tanky, které rozbíjely tanky britské. Ale nakonec to vyřešilo letecké bombardování, které německé tanky zničilo. Spojenci postupovali, i když to nebylo jednoduché. Le Havre byl dobit až 12. září. Britská Special Operations Executive vytvořila plán zapojení francouzského odboje do vylodění. Zadala rozkazy týkající se rozsáhlých sabotáží železnic, komunikačních center, spojovacích drátů či elektrických rozvodů, což mělo paralyzovat schopnost Němců v oblasti výsadku bojovat. Armády postupovaly, Němci utíkali a Francouzi dobili Paříž 25. 7. 1944. Útok na fašistické Německo se podařil a armády dál postupovaly přes Francii do Německa. Německo

kapitulovalo 8. 5. 1945. Další den, po několika dnech pražského povstání, 9. 5. sovětská armáda osvobodila Prahu.

Československá armáda bojující proti nacistům, původně ve Francii, pak na Středním východě, a nakonec i v Británii, však asi nebyla zpočátku příliš uznávaná. Dostala se do Normandie až v srpnu 1944 a obléhala město Dunkerque až do konce války – německá armáda se v květnu 1945 musela vzdát. Jen asi 140 mužů bylo přesunuto k osvobozování Československa. Vojsku velel plukovník Klapálek, který byl velmi aktivním vojákem. Do Prahy přijel 17. 5. 1945 – cválal na bílém koni.

Na vaše příspěvky se i s redakční radou těší

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.,
FCMA, FANA, FEAN
předseda redakční rady

Obr. 1. Vylodění v Normandii

Obr. 2. Vojáci a generál Eisenhower

Obr. 3. Postup armády v Normandii

